

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 1985

Υπουργό Εθνικής Οικονομίας

κ. Κώστα Σημίτη

Αγαπήντε Κώστα,

Στον πίνακα που επισυνάπτεται δίνεται η εξέλιξη του προγράμματος δανειοδότησης των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών μέχρι τις 22.11.1985. Έναντι του αναθεωρημένου προγράμματος ακαθάριστου δανεισμού (279 δισεκ.δρχ.) που πρότεινε για το 1985 το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (έγγραφο Υφυπουργού κ. Παπαντωνίου 293/1.10.85), με εγκριτικές αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος έχουν κατανεμηθεί 267,4 δισεκ.δρχ. και έχουν αναληφθεί 176,4 δισεκ.δραχμές. Υπάρχει επομένως υπόλοιπο εγκριμένων δανείων 91 δισεκ.δρχ. για να αντληθούν μέχρι το τέλος του 1985. Από το ποσό αυτό, τα 28,5 δισεκ.δρχ. προορίζονται για την κάλυψη λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, ενώ τα 56,3 δισεκ.δρχ. έχουν δεσμευθεί για την πληρωμή τοκοχρεολυσίων. Το υπόλοιπο ποσό 6,2 δισεκ. δραχμών που έχει εγκριθεί δεν προβλέπεται να αντληθεί μέσα στο 1985.

Οι εγκρίσεις για τη σύναψη δανείων υπολείπονται κατά 11,6 δισεκ.δρχ. από το συνολικό όριο δανεισμού που έχει προτείνει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Ορισμένες από τις επιχειρήσεις και οργανισμούς που δεν έχουν εξαντλήσει τα όρια δανεισμού τους είναι πιθανόν να ζητήσουν εγκρίσεις για πρόσθετο δανεισμό, τις οποίες η Τράπεζα της Ελλάδος είναι υποχρεωμένη να χορηγήσει. Αντίθετα, άλλες επιχειρήσεις και οργανισμοί που έχουν πάρει εγκρίσεις για δανεισμό, είναι ενδεχόμενο να μη κάνουν χρήση του συνόλου των σχετικών εγκρίσεων. Τέλος, σε άλλες περιπτώσεις ο δανεισμός που έχει εγκριθεί και εξαντλεί τα όρια που έχει προτείνει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας δεν θα είναι ίσως επαρκής για την κάλυψη των δαπανών και την εξόφληση των υποχρεώσεων από χρεολύσια και τόκους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περίπτωση του ΙΚΑ, του οποίου οι καθαρές δα-

νειαικές ανάγκες (αφού καλύψει τις υποχρεώσεις του για χρεολύσια και τόκους) εκτιμώνται μέχρι το τέλος του 1985 σε 14 δισεκ.δρχ., είναι δηλαδή κατά 4.5 δισεκ.δρχ. μεγαλύτερες από τον καθαρό δανεισμό που υπολείπεται να πραγματοποιήσει μέχρι το τέλος του έτους, βάσει των προτάσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Αλλά και άλλες δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί προβάλλουν ανάγκες για δανεισμό πέρα από το όριο που έχει προτείνει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Συγκεκριμένα, η Ολυμπιακή Αεροπορία εμφανίζεται να έχει ανάγκη για πρόσθετο δανεισμό 17,5 δισεκ. δρχ., από τα οποία 11 δισεκ. δρχ. πρέπει να διατεθούν για εξόφληση υποχρεώσεών της στα κρατικά διύλιστήρια. Η ΔΕΗ ζητάει πρόσθετα 14 δισεκ. δρχ. και ο ΟΑΣ 4 δισεκ. δραχμές.

Με βάση τα σημερινά δεδομένα, φαίνεται να είναι δυσχερής, αν όχι αδύνατη, η εξασφάλιση του πιά πάνω καθαρού δανεισμού από το πιστωτικό σύστημα μέχρι το τέλος του 1985. Ήδη δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί με εγκρίσεις της Τράπεζας της Ελλάδος αντιμετωπίζουν δυσχέρειες να εξασφαλίσουν δανεισμό από το πιστωτικό σύστημα. Ο λόγος είναι ότι τα ταμειακά διαθέσιμα του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου έχουν περιορισθεί σε πολύ χαμηλά επίπεδα, ώστε να μην επαρκούν να καλύψουν τις στοιχειώδεις ταμειακές του ανάγκες και υπερβαίνουν τις ανειλημένες υποχρεώσεις του μέχρι το τέλος του 1985. Παράλληλα, η διάθεση μεγάλων ποσών εντόκων γραμματίων για την κάλυψη των ελλειμμάτων του κρατικού προϋπολογισμού έχει ουσιαστικά μηδενίσει τα ελεύθερα διαθέσιμα των εμπορικών τραπεζών. Σημειώνεται ότι, με βάση προσωρινά στοιχεία, οι δανειακές ανάγκες της Κεντρικής Διοίκησης, σε ταμειακή βάση, στη περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 1985 έφτασαν τα 450 δισεκ. δρχ., έναντι 302 δισεκ. δρχ. στο αντίστοιχο δεκάμηνο του 1984. Η κάλυψη ανοίγματος της Κεντρικής Διοίκησης 78 δισεκ. δρχ. το Σεπτέμβριο 1985 με έκδοση εντόκων γραμματίων περιόρισε σε πολύ χαμηλά επίπεδα τη ρευστότητα του πιστωτι-

κού συστήματος, επομένως και την ικανότητά του να καλύπτει δανειακές ανάγκες της οικονομίας. Οι δανειακές ανάγκες της Κεντρικής Διοίκησης αναμένεται να εμφανίσουν έξαρση στο τελευταίο δίμηνο του έτους.

Το συμπέρασμα είναι ότι το πρόβλημα είναι γενικώτερο και δεν εντοπίζεται μόνο στην κάλυψη των δανειακών αναγκών των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Υπάρχει πρόβλημα και για την κάλυψη των δανειακών αναγκών της Κεντρικής Διοίκησης. Οι ενδείξεις είναι ότι οι δυσχέρειες θα συνεχισθούν και, κατά πάσα πιθανότητα, θα ενταθούν στο 1986, εφόσον θα περιορισθεί ο εξωτερικός δανεισμός και θα συνεχισθεί, όπως είναι εύλογο να αναμένεται, η επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των καταθέσεων, σε σχέση με το 1985. Το άμεσο πρόβλημα είναι η κάλυψη του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού στους δύο τελευταίους μήνες του 1985.

Με τον περιορισμό των διαθεσίμων του πιστωτικού συστήματος, είναι αναπόφευκτο να επηρεασθεί και η πιστωτική επέκταση στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, αν μάλιστα καλύπτονται κατά προτεραιότητα οι δανειακές ανάγκες του δημοσίου τομέα. Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σημειώσω ότι η πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα, με εξαίρεση την πιστωτική επέκταση της ΑΤΕ, κινείται μέσα στα όρια του νομισματικού προγράμματος ή στη περίπτωση των εμπορικών τραπεζών και κάτω από τα όρια που προβλέπει το νομισματικό πρόγραμμα. Σχετικά με την ΑΤΕ, μετά τα μέτρα που έλαβε η Τράπεζα της Ελλάδος, παρατηρείται συγκράτηση της πιστωτικής της επέκτασης και εκτιμάται ότι τελικά δεν θα υπάρξει αξιόλογη τουλάχιστο απόκλιση από το ετήσιο όριο του προγράμματος.

Είναι προφανές ότι επιβάλλεται η λήψη αποτελεσματικών μέτρων για τη συγκράτηση των δανειακών αναγκών τόσο της Κεντρικής Διοίκησης όσο και των δημόσιων επιχειρήσεων και όργανων

νισμών σε επίπεδα συνεπή με τους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους, ενώ παράλληλα πρέπει να αναζητηθούν τρόποι για την αύξηση της προσφοράς χρηματοδοτικών πόρων.-

Με ειλικρίνεια
Δημήτρης Χαλικιάς

Δημήτρης Χαλικιάς

Κοινοποίηση

- Υπουργό Οικονομικών
κ. Δημήτρη Τσοβόλα
- Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας
κ. Γιάννο Παπαντωνίου

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ 1985

(σε εκατ. δρχ.)

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ & ΟΡΓ/ΣΜΟΙ	ΕΓΚΡΙΜΕΝΟ ΟΡΙΟ		ΠΡΑΓΜΑΤΟ/ΘΕΙΣΕΣ ΜΕΧΡΙ 21/11...			Ανάλυση χρήσεως ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ		
	ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ 1985		ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ	Γεν. Αναγλ.	Χρεωλύσια+Τέ...	
	Αρχικό	Αναθεωρ.					Εξωτ.	Εσωτ.
ΔΕΗ	89775	85.775	85.775	85.075	700	-	700	
ΟΤΕ	11921	13.921	13.921	11.921	2000	-	-	2000
ΕΛΔΑ	-	11.300	7100+4200 ⁽¹⁾	3.000	8300 ⁽¹⁾	4800	-	-
ΕΥΔΑΠ	11120	13.120	13120	1.000	12.120	-	-	12.120
ΙΚΑ	51856	71.000	71.000	32.000	39.000	9500	-	29.500
ΟΑΣ	15073	23.500	23.463	13.063	10.400	3280	480	6.640
ΕΑΒ	18257	18.257	18.238	14.096	4.142 ⁽²⁾	1123	674	1.030
ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ	8731	11.731	11.730	8.550	3.180	-	-	3.180
ΕΟΜΜΕΧ	1360	1.360	1.000	1.000	-	-	-	-
ΕΡΤ	1171	1.171	300	300	-	-	-	-
ΟΣΕ	5640	5.640	4.500	3.500	1000	Δεν θα αντληθεί		
ΕΛΤΑ	990	990	915	360	555	555	-	-
Ν.Α.Τ	-	11.000	8.500	-	8.500	8500	-	-
Ε.Β.Ο	680	680	600	600	-	-	-	-
ΟΛΥΜΠ.ΑΕΡΟΠΟΙΙΑ	3119	3.119	900+100 ⁽³⁾	900	100	100	-	-
Ο.Υ.ΘΕΣ	701	701	701	-	701 ⁽⁴⁾	40	-	-
Ο.Ε.Δ.Βιβλίων	1330	1.330	1330	1000	330	330	-	-
ΙΓΜΕ	102	102	26	-	26	26	-	-
ΛΟΙΠΕΣ	4319	4319	Δεν έχουν υποβληθεί αιτήματα δανειοδότησης					
ΣΥΝΟΛΟ	226.145	279.016	267.419	176.365	91.054	28454	1854	54.470

1.ΕΛΔΑ:1) Εγκριμένου αιτήματα συνολικού ποσού δρχ.4.200 εκατ.

2) Δρχ.3500 εκατ. από το υπόλοιπο δεν θα αντληθεί

2.ΕΑΒ : Ποσό δρχ. 1315 εκατ. θα μεταφερθεί στο 1986 για πληρωμές χρεωλυσιών

3.ΑΕΡΟΠΟΙΙΑ:Πρόκειται να υποβληθεί αίτημα για δανειοδότηση ποσού δρχ.100 εκατ

4.ΟΥΘ : Δρχ.461 εκατ. δεν προβλέπεται να αντληθούν στο 85